

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN
INOM NATURVETENSKAPLIG
KONSERVERING
2006**

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN
INOM NATURVETENSKAPLIG
KONSERVERING
2006**

© Utbildningsstyrelsen 2008

Edita Prima Oy

Helsingfors 2008

ISBN 978-952-13-3841-0 (häft.)

ISBN 978-952-13-3842-7 (pdf)

DNR **45/011/2006**

FÖRESKRIFT **Iakttas som förpliktande**

DATUM **1.12.2006**

Giltighetstid
fr.o.m. 15.12.2006 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten att
utfärda föreskriften bygger

L 631/1998 13 § 2 mom

Upphäver Föreskrift Nr 36/011/2000
Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN INOM NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING

Utbildningsstyrelsen har beslutat om grunderna för yrkesexamen inom naturvetenskaplig konservering. Examensgrunderna ska iakttas fr.o.m. 15.12.2006 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav ska göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen ska ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Generaldirektör **KIRSI LINDROOS**
Kirsi Lindroos

Överinspektör **HANNA KETONEN**
Hanna Ketonen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina	7
3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen inom naturvetenskaplig konservering	8
1 § Examensdelarna	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i yrkesexamen inom naturvetenskaplig konservering och grunderna för bedömningen	10
1 § Konservering av fåglar	10
a) Krav på yrkesskicklighet	10
b) Mål och kriterier för bedömningen	10
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	13
2 § Konservering av däggdjur	14
a) Krav på yrkesskicklighet	14
b) Mål och kriterier för bedömningen	14
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	16
3 § Konservering av fiskar, kräddjur och groddjur	16
a) Krav på yrkesskicklighet	16
b) Mål och kriterier för bedömningen	16
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	18
4 § Konservering av ben, skallar och tänder	19
a) Krav på yrkesskicklighet	19
b) Mål och kriterier för bedömningen	19
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	19
5 § Konservering av skelett	20
a) Krav på yrkesskicklighet	20
b) Mål och kriterier för bedömningen	20
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	20
6 § Planering och genomförande av utställningar	21
a) Krav på yrkesskicklighet	21
b) Mål och kriterier för bedömningen	21
c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	21

7 §	Preparering av växter, svampar och insekter samt andra ryggradslösa djur	22
	a) Krav på yrkesskicklighet	22
	b) Mål och kriterier för bedömningen	22
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	22
8 §	Preparering av fossiler och framställning av avbildningar	23
	a) Krav på yrkesskicklighet	23
	b) Mål och kriterier för bedömningen	23
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	23
9 §	Företagsamhet	24
	a) Krav på yrkesskicklighet	24
	b) Mål och kriterier för bedömningen	24
	c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	25

Bilaga Beskrivning av yrket inom naturvetenskaplig konservering

Kapitel 1

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkesskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkesskickligheten ska påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkesskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkesskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning ska fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den ska läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i undervisningsarrangemangen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven ska vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självvärdering och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskan av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han eller hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN INOM NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING

1 § Examensdelarna

Kompetensområde:

KONSERVERING SOM PRIVATFÖRETAGARE

För kompetensområdet naturvetenskaplig konservering som privatföretagare ska examinanden för att få examensbetyg avlägga minst tre av följande delar med godkänt betyg:

- Konservering av fåglar
- Konservering av däggdjur
- Konservering av fiskar, kräldjur och groddjur
- Konservering av ben, skallar och tänder.

Examinanden kan dessutom till sin examen fritt foga delen

- Företagsamhet.

Kompetensområde:
KONSERVERING INOM MUSEIBRANSCHEN

Om kompetensområdet är naturvetenskaplig konservering inom museibranschen, ska examinandan för att få examensbetyg avlägga minst tre av följande delar med godkänt vitsord:

- Konservering av fåglar
- Konservering av däggdjur
- Konservering av fiskar, kräddjur och groddjur
- Konservering av skelett

och två av följande delar

- Planering och genomförande av utställningar
- Preparering av växter, svampar och insekter samt andra ryggradslösa djur
- Preparering av fossiler och framställning av avbildningar.

Examinanden kan dessutom till sin examen fritt foga delen

- Företagsamhet.

YRKESEXAMEN INOM NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING

Kompetensområde:
NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING SOM PRIVATFÖRETAGARE

Minst tre av följande delar ska väljas			
1 § Konservering av fåglar	2 § Konservering av däggdjur	3 § Konservering av fiskar, kräddjur och groddjur	4 § Konservering av ben, skallar och tänder
Valfri examensdel 9 § Företagsamhet			

Kompetensområde:
NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING INOM MUSEIBRANSCHEN

Minst tre av följande delar ska väljas			
1 § Konservering av fåglar	2 § Konservering av däggdjur	3 § Konservering av fiskar, kräddjur och groddjur	5 § Konservering av skelett
samt två av följande			
6 § Planering och genomförande av utställningar	7 § Preparering av växter, svampar och insekter samt andra ryggradslösa djur	8 § Preparering av fossiler och framställning av avbildningar	
Valfri examensdel 9 § Företagsamhet			

Figur 1. Examensdelarna i yrkesexamen inom naturvetenskaplig konservering

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I YRKESEXAMEN INOM NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

I examensdelarna strävar man efter att presentera områden eller funktioner som är centrala med tanke på yrkesskickligheten och vid vilka speciell uppmärksamhet ska fästas vid bedömningen. I kriterierna för bedömningen beskrivs hur examinandena ska prestera i sitt arbete. I momentet sätts att påvisa yrkesskicklighet anges kraven i anslutning till prestationen och bedömningen av den ifrågakvarande examen. Prestationerna bedöms enligt skalan godkänd eller underkänd. Om prestationen är underkänd får deltagaren ett meddelande, i vilket de underkända och godkända delprestationerna framgår samt en utredning om varför prestationen är underkänd. För att främja examinandens yrkesmässiga utveckling, ska respons också ges på en godkänd prestation. Examinanden ska vid behov kunna bedöma sin egen arbetsprestation och motivera sina lösningar. Examenstillfället avbryts om examinandens verksamhet innebär fara för säkerheten på arbetsplatsen där examen utförs.

1 § Konservering av fåglar

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Fåglarnas livsmiljö Examinanden behärskar grunderna i ekologi.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan bygga upp fågelgrupper i naturtrogna livsmiljöer• kan bygga ett underlag för en fågel som ska konserveras som är i harmoni med fågelns naturliga livsmiljö.
Artidentifiering Examinanden känner till tillräckligt många fåglar som häckar i Finland och utomlands.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• som inriktar sig på privatföretagsamhet känner till 85 % av alla vildfåglar och fredade fåglar som häckar i Finland och 50 % av andra fåglar.• som inriktar sig på museibranschen känner till 95 % av alla vildfåglar och allmänna fredade fåglar som häckar i Finland samt 75 % av andra fåglar. Dessutom känner han eller hon till några vanliga utländska fågelarter.
Insamling, inpackning och förvaring Examinanden kan samla in och dokumentera naturvetenskapligt material eller färdiga preparat, ställa dem i transportskick, sända dem och förvara dem.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan välja rätt råmaterial, naturvetenskapliga material och färdiga preparat för förpackning och förvaring• kan packa naturvetenskapligt material, både fåglar och växter.

<p>Arbets säkerhet Examinanden kan i sitt arbete iaktta arbets säkerheten och arbetarskyddet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och förstår arbets säkerhetsbestämmelserna inom sin bransch och följer dem.
<p>Förståelse av betydelsen av ett ergonomiskt arbetssätt Examinanden behärskar de ergonomiska arbetssätten i sitt arbete.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet vilken betydelse arbetsställningarna har för att man ska orka i arbetet och förebygga belastningsbesvär • vet att också andra faktorer förutom arbetsställningen, såsom luftkonditionering, belysning och buller, inverkar på hur man orkar i arbetet.
<p>Maskiner och apparater Examinanden kan använda de handverktyg och maskiner samt maskinernas hjälputrustningar som finns inom branschen.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till arbets säker och ändamålsenlig användning av basmaskiner och apparater • kan utföra små underhålls- och reparationsarbeten.
<p>Konservering Examinanden kan konservera en fågel. Han eller hon känner till fågelns anatomi.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan flå och rengöra en fågel • kan tvätta skinnet • kan vid konserveringen använda nutida metoder och ämnen på rätt sätt för att garantera exemplaret en tillräckligt lång hållbarhet • kan bygga upp kroppens, vingarnas och benens muskler anatomiskt riktigt • känner till olika material och kan framställa muskler och en konstgjord kropp av dem med moderna metoder, t.ex. genom att tälja, avgjuta eller linda • kan arbeta så att fjäderskruden bibehåller sin renhet • kan tillverka en anatomiskt riktigt konserverad fågel.
<p>Finslipning och material Examinanden kan finslipa en fågel som ska konserveras. Han eller hon kan välja och använda rätta material vid finslipningen.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja rätta arbetsmetoder för olika arbetssituationer • kan beakta materialens lämplighet för finslipnings- och färgläggningensarbeten • kan använda fyllnadsmassa för att återskapa förkrympta ytor • behärskar den färgläggningsteknik och användning av färger som behövs i finslipningsarbetena.

<p>Lönsamhet Examinanden kan arbeta ekonomiskt och effektivt.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet hur priset på produkterna och arbetet bildas samt kan prissätta produkter och tjänster • kan uppskatta tiden som går åt för att tillverka produkten och förstår hur den inverkar på produktens helhetspris • kan arbeta ekonomiskt, snabbt och systematiskt • kan anpassa sitt sätt att arbeta till föränderliga förhållanden.
<p>Kundbetjäning och samarbete Examinanden kan arbeta med kunderna och de olika intressentgrupperna. Han eller hon kan diskutera på ett begripligt sätt på yrkesspråket inom sin bransch och skaffa nödvändig kunskap.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan betjäna kunder • kan samarbeta med professionella från olika branscher och utnyttja växelverkan i det egna arbetet • är förtrogen med sin yrkesterminologi och kan använda den.
<p>Arbetslivets lagstiftning Examinanden känner till det centrala innehållet i lagar, författningar, anvisningar och rekommendationer som gäller konservatorns arbete inom den naturvetenskapliga branschen och vilken betydelse de har för det egna arbetet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de delar av naturvårds- och jaktlagstiftningen som krävs i yrket och kan handla enligt dem • känner till de delar av upphovs- och konsumentskyddslagarna och bestämmelserna som krävs i yrket och kan arbeta enligt dem.
<p>Yrkesterminologi och -språk samt informationssökning Examinanden kan diskutera på ett begripligt sätt på sitt yrkesspråk på engelska och skaffa den information som han eller hon behöver ur finska och utländska informationskällor.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan diskutera på engelska med kunder och samarbetspartner • förstår bruksanvisningar på engelska • kan använda de metoder för informationssökning som behövs i det egna arbetet och följa med utvecklingen inom branschen • kan utnyttja datateknik som behövs i yrket samt andra metoder för att uppdatera sin yrkeskunskap • kan utnyttja internationell facklitteratur i sitt yrke. • Den som inriktar sig på privatföretagsamhet ska behärska grundnivå 2 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina • Den som inriktar sig på museiverksamhet ska behärska grundnivå 3 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten i den här examensdelen påvisas genom att examinanden konserverar en fågel. Vid bedömningen fästs speciell uppmärksamhet vid fågelns anatomi och dess riktighet samt vid att fågelns fjäderskrud är ren och metoderna tidsenliga.

Ifall det arbete som valts till examenstillfället inte täcker kraven för den här examensdelen i den utsträckning att kunnandet tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet, är arrangören skyldig att med olika tilläggsuppgifter eller andra bedömningsätt säkra det kunnande som krävs. Identifiering av fåglar påvisas genom att examinanden identifierar vetenskapliga exemplar av fågelskinn.

Under arbetet kan också kompletterande tilläggsfrågor ställas. För att reda ut yrkesskickligheten kan dessutom intervjuer, tidigare dokumenterade arbeten eller andra metoder användas, med hjälp av vilka nivån på examinandens kunnande kan preciseras. Förutom detta kan examinanden för att komplettera bedömningen presentera tidigare konserverade fåglar för bedömarna. Dessutom kan provet kompletteras genom att examinanden deltar i officiella internationella djurkonserveringstävlingar. Poängtalet för en konservators tävlingsarbeten på yrkesexamensnivå ska uppnå åtminstone kvalitetsklass III.

2 § Konservering av däggdjur

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Däggjurens livsmiljö Examinanden behärskar ekologins grunder.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan bygga upp däggdjursgrupper i naturtroga livsmiljöer• kan bygga ett underlag för däggdjuret som ska konserveras som är i harmoni med djurets naturliga livsmiljö.
Artidentifiering Examinanden känner till ett tillräckligt antal däggdjur som fortplantar sig i Finland och utomlands.	Examinander som inriktar sig på privatföretagsamhet <ul style="list-style-type: none">• känner till alla däggdjur under jaktlagen som fortplantar sig i Finland (100 %)• identifierar dessutom andra finländska däggdjur genom att använda informationskällor vid identifieringen (60 %). Examinander som inriktar sig på museibranschen <ul style="list-style-type: none">• känner till alla däggdjur under jaktlagen som fortplantar sig i Finland (100 %)• identifierar dessutom andra finländska däggdjur genom att använda informationskällor vid identifieringen (80 %)• identifierar utländska däggdjur genom att använda informationskällor vid identifieringen.

<p>Insamling, inpackning och förvaring Examinanden kan samla in och dokumentera naturvetenskapligt material eller färdiga preparat, ställa dem i transportskick, sända dem eller förvara dem.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja de rätta råmaterialen för att packa och förvara naturvetenskapliga material och färdiga preparat • kan packa naturvetenskapligt material samt däggdjur och växter.
<p>Arbets säkerhet Examinanden kan i sitt arbete iaktta arbets säkerheten och arbetarskyddet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och förstår branschens arbetarskyddsanvisningar och följer dem.
<p>Förståelse av betydelsen av ett ergonomiskt arbetssätt Examinanden behärskar de ergonomiska arbetssätten i sitt arbete.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet vilken betydelse arbetsställningarna har för att man ska orka i arbetet och förebygga belastningsbesvär • vet att även andra faktorer än arbetsställningar, så som luftkonditionering, belysning och buller, inverkar på hur man orkar i arbetet.
<p>Maskiner och apparater Examinanden kan använda de handverktyg och maskiner samt maskinernas hjälputrustningar som finns inom branschen.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet hur basmaskinerna och apparaterna används säkert och ändamålsenligt • kan utföra små underhålls- och reparationsåtgärder på maskinerna.
<p>Konservering Examinanden kan konservera ett däggdjur anatomiskt riktigt och med moderna metoder.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till anatomin på det djur som ska konserveras • kan flå och rengöra däggdjuret • kan tvätta däggdjurets skinn • kan garva däggdjurets skinn och göra det tunnare • kan sätta ihop ett skelett för formning • kan forma en anatomiskt riktig kropp eller kroppsdel • kan göra en användbar form av det djur som han eller hon format • kan utnyttja färdiga konstgjorda kroppar i sitt arbete • kan i konserveringen på ett riktigt sätt använda moderna metoder och ämnen som garanterar exemplaret en tillräckligt lång hållbarhet • kan tillverka ett däggdjur som är konserverat på ett anatomiskt riktigt sätt.
<p>Finslipning och material Examinanden kan finslipa däggdjuret som ska konserveras. Han eller hon kan välja och använda rätta material vid finslipningen.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja lämpliga arbetsmetoder för olika arbetssituationer • kan beakta materialens lämplighet för finslipnings- och färgläggningsarbeten

	<ul style="list-style-type: none"> • kan använda stoppningsmassor för att återskapa förkrympta ytor • behärskar i finslipningsarbetet den färgläggningsteknik och användning av färger som behövs.
<p>Lönsamhet Examinanden kan arbeta ekonomiskt och effektivt.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • arbetar ekonomiskt, snabbt och systematiskt • vet hur priset på produkterna och arbetet bildas samt kan prissätta produkter och tjänster • kan uppskatta tiden som går åt för att tillverka produkten och förstår hur den inverkar på produktens helhetspris • förstår det inbördes förhållandet mellan produktens pris och kvalitet • kan anpassa sitt sätt att arbeta till förändrade förhållanden.
<p>Kundbetjäning och samarbete Examinanden kan samarbeta med kunder och intressentgrupper. Han eller hon kan diskutera begripligt på yrkesspråket inom sin bransch och kan skaffa den kunskap som behövs.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan betjäna kunder • kan samarbeta med professionella inom olika branscher och utnyttja växelverkan i sitt eget arbete • känner till yrkesterminologin inom sin bransch och kan använda den.
<p>Arbetslivets lagstiftning Examinanden känner till det centrala innehållet i lagar, författningar, anvisningar och rekommendationer som gäller konservatorns arbete inom den naturvetenskapliga branschen och vilken betydelse de har för det egna arbetet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de delar av naturskydds- och jaktlagstiftningen som krävs i yrket och kan handla enligt dem • känner till de delar av upphovs- och konsumentskyddslagarna och bestämmelserna som krävs i yrket och kan arbeta enligt dem.
<p>Yrkesterminologi och -språk samt informationssökning Examinanden kan diskutera på ett begripligt sätt på sitt yrkesspråk på engelska och skaffa den information som han eller hon behöver ur finska och utländska informationskällor.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan diskutera på engelska med kunder och samarbetspartner • förstår bruksanvisningar på engelska • kan i sitt arbete använda de metoder för informationssökning som behövs och följa med utvecklingen inom sin bransch • kan utnyttja datateknik som behövs i yrket och andra metoder för att uppdatera sin yrkeskunskap • kan utnyttja internationell yrkeslitteratur i sitt arbete.

	<ul style="list-style-type: none"> • Den som inriktar sig på privatföretagsamhet ska behärska grundnivå 2 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina • Den som inriktar sig på museiverksamhet ska behärska grundnivå 3 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina.
--	---

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Då kompetensområdet är konservering som privatföretagare ska examinanden konservera ett litet eller mellanstort däggdjur samt forma en del av ett stort däggdjur som t.ex. huvudet eller fotens muskler. Då kompetensområdet är konservering i museum ska examinanden självständigt konservera ett stort däggdjur. Identifiering av däggdjur påvisas genom att examinanden identifierar vetenskapliga exemplar av däggdjur eller fotografier av dem.

Under arbetet kan också kompletterande tilläggsfrågor ställas till examinanden. För att utreda yrkeskunskapen kan man dessutom använda intervjuer, tidigare dokumenterade arbeten eller andra metoder, med hjälp av vilka nivån på examinandens kunnande kan preciseras. För att komplettera bedömningen kan examinanden förutom detta presentera tidigare konserverade djur för sin bedömare. Dessutom kan provet kompletteras genom att examinanden deltar i internationella tävlingar i djurkonservering. Poängtalet för en konservators tävlingsarbeten på yrkesexamensnivå ska åtminstone uppnå kvalitetsklass III.

3 § Konservering av fiskar, kräldjur och groddjur

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Livsmiljön för fiskar, kräl- och groddjur Examinanden behärskar grunderna i ekologi.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan bygga upp grupper av fiskar, kräl- eller groddjur till en naturtrogen livsmiljö • kan bygga ett underlag för fiskar, kräl- eller groddjur som är i harmoni med djurens naturliga revir.
<p>Artidentifiering Examinanden känner till inhemska fiskar, groddjur och kräldjur.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifierar med utnyttjande av hjälpmedel inhemska fiskar, groddjur och kräldjur.
<p>Insamling, inpackning och förvaring Examinanden kan samla in och dokumentera naturvetenskapligt material eller färdiga preparat, ställa dem i transportskick, sända dem och förvara dem.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja de rätta råmaterialen för att packa och förvara naturvetenskapligt material och färdiga preparat • kan packa naturvetenskapligt material, fiskar, kräldjur och groddjur samt växter.

<p>Arbets säkerhet Examinanden kan i sin verksamhet beakta arbets säkerheten och arbetarskyddet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till och förstår branschens arbetarskyddsanvisningar och följer dem.
<p>Förståelse av betydelsen av ett ergonomiskt arbetssätt Examinanden behärskar de ergonomiska arbetssätten i sitt eget arbete.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet vilken betydelse arbetsställningarna har för man ska orka i arbetet och förebygga belastningsbesvär • vet att även andra faktorer än arbetsställningarna, såsom luftkonditionering, belysning och buller, inverkar på hur man orkar i arbetet
<p>Maskiner och apparater Examinanden behärskar handverktyg och maskiner som används inom branschen samt maskinernas hjälputrustning.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan använda basmaskiner och apparater säkert och ändamålsenligt i arbetet • kan utföra små underhålls- och reparationsåtgärder på maskinerna.
<p>Konservering Examinanden kan konservera fiskar, kräldjur eller groddjur. Han eller hon känner till anatomin på djuret som ska konserveras.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan flå och rengöra skinnet • kan tvätta skinnet • kan bygga upp kroppens och fenornas muskler på ett anatomiskt riktigt sätt • kan arbeta så att skinnet eller formen bevaras hel och ren • kan konservera fisk, kräldjur och groddjur på ett anatomiskt riktigt sätt och med moderna metoder • kan utnyttja färdiga konstgjorda kroppar i sitt arbete • kan vid konserveringen utnyttja moderna metoder och ämnen • kan tillverka en helhet som är anatomiskt riktig.
<p>Finslipning och material Examinanden kan finslipa en fisk, en groda eller ett kräldjur som ska konserveras. Han eller hon kan välja och använda rätta material vid finslipningen.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja lämpliga arbetsmetoder för olika arbetssituationer • kan beakta hur materialen passar för finslipnings- och färgläggningsarbeten • kan använda fyllnadsmassor för att återskapa förkrympta ytor • behärskar den färgläggningsteknik och användning av färger som är nödvändig i finslipningen.
<p>Lönsamhet Examinanden kan handla ekonomiskt och effektivt.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet hur priset på produkter och arbete bildas samt kan prissätta produkter och tjänster

	<ul style="list-style-type: none"> • kan uppskatta tiden som går åt för att tillverka produkten och förstår hur den inverkar på produktens helhetspris • kan arbeta ekonomiskt, snabbt och systematiskt • kan anpassa sitt sätt att arbeta till förändrade förhållanden.
<p>Kundbetjäning och samarbete Examinanden kan samarbeta med kunderna och intressentgrupperna. Han eller hon kan diskutera begripligt på yrkesspråket inom sin bransch och skaffa nödvändiga uppgifter.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan betjäna kunder • kan samarbeta med professionella inom olika branscher och utnyttja växelverkan i sitt eget arbete • känner till yrkesterminologin inom sin bransch och kan använda den.
<p>Arbetslivets lagstiftning Examinanden känner till det centrala innehållet i lagar, författningar, anvisningar och rekommendationer som gäller konservatorns arbete inom den naturvetenskapliga branschen och vilken betydelse de har för det egna arbetet.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • känner till de delar av naturskydds- och jaktlagstiftningen som krävs i yrket och kan handla enligt dem • känner till de delar av upphovs- och konsumentskyddslagarna och bestämmelserna som krävs i yrket och kan arbeta enligt dem.
<p>Yrkesterminologi och -språk samt informationssökning Examinanden kan diskutera på ett begripligt sätt på sitt yrkesspråk engelska och skaffa den information som han eller hon behöver ur finska och utländska informationskällor.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan diskutera på engelska med kunder och samarbetspartner • förstår bruksanvisningar på engelska • kan i sitt arbete använda de metoder för informationssökning som behövs och följa med utvecklingen inom sin bransch • kan utnyttja datateknik som behövs i yrket och andra metoder för att uppdatera sin yrkeskunskap • kan utnyttja internationell yrkeslitteratur i sitt yrke. • Den som inriktar sig på privatföretagsamhet ska behärska grundnivå 2 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina • Den som inriktar sig på museiverksamhet ska behärska grundnivå 3 i engelska språket på färdighetsnivåskalan i de allmänna språkexamina.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten i denna examen påvisas genom att examinanden konserverar en fisk, ett kräldjur eller ett groddjur. Vid bedömningen fästs särskild uppmärksamhet vid det konserverade djurets anatomi samt vid tidsenliga arbetsmetoder. Identifiering av fiskar, kräl- och groddjur påvisas genom att examinanden identifierar vetenskapliga exemplar av djur eller fotografier av dem.

Examensprestationen för den här examensdelen utgörs av arbetsuppgifter som är centrala med tanke på yrket och prestationen kan kompletteras bl.a. med skriftliga produkter, intervjuer och diskussioner. Examinanden kan för bedömning presentera fiskar, kräl- eller däggdjur som tidigare blivit färdiga samt visa deras arbetsskeden. Dessutom kan medverkan i officiella internationella konserveringstävlingar av djur stödja det fristående yrkesprovet. Poängtalet för en konservators tävlingsarbeten på yrkesexamensnivå ska åtminstone uppnå kvalitetsklass III.

4 § Konservering av ben, skallar och tänder

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Rengöring och blekning av ben Examinanden behärskar rengöring och blekning av ben och skallar.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">kan rengöra och bleka skallar och ben så att de är rena, fettfria och vita och inte blir sköra.
Framställning av en skalltrofé Examinanden kan tillverka skalltroféer.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">kan fästa skalltroféerna stadigtkan såga skalltroféerna på rätt sätt
Framställning av en tandtrofé Examinanden behärskar behandlingen av tänderna på konserverade djur.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">kan behandla tänder så att de inte spricker när de torkarkan fästa tänder stadigt vid underlaget.
Insamling, inpackning och lagring Examinanden kan samla in och dokumentera naturvetenskapligt material eller färdiga preparat ställa dem i transportskick, sända dem eller förvara dem.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">kan välja de rätta råmaterialen för att packa och förvara naturvetenskapligt material och färdiga preparatkan förpacka naturvetenskapligt material, skallar och ben.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanden ska framställa en tandtrofé och en skalltrofé. Examensprestationerna för den här delen av examen utgörs av arbetsuppgifter som är centrala med tanke på yrket och prestationen kan kompletteras med bl.a. skriftliga produkter, intervjuer och diskussioner. Vid bedömningen fästs speciell uppmärksamhet vid benens, skallarnas och tändernas skick. De arbeten som ska bedömas får inte vara färska. Examensprestationen bedöms utgående från tidigare konserverade arbeten. Dokumentation och fotografering av arbetets arbetsskeden underlättar bedömningen.

5 § Konservering av skelett

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Rengöring och blekning av ben Examinanden behärskar rengöring och blekning av ben och skallar.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan rengöra och bleka skallar och ben så att de är rena, fettfria och vita och inte blir sköra.
Insamling, inpackning och förvaring Examinanden kan samla in och dokumentera naturvetenskapligt material eller färdiga preparat, ställa dem i transportskick, sända dem och förvara dem.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan välja de rätta råmaterialen för att förpacka och förvara naturvetenskapligt material och färdiga preparat• kan förpacka naturvetenskapligt material, skallar och ben.
Framställning och dokumentering av en skalltrofé Examinanden kan tillverka skalltroféer.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan fästa skalltroféerna stadigt• kan såga skalltroféerna på rätt sätt
Framställning av en tandtrofé Examinanden kan behandla tänderna på konserverade djur.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan behandla tänderna så att de inte spricker när de torkar• kan fästa tänderna stadigt vid underlaget.
Montering av ett skelett Examinanden kan bygga upp ett skelett av ett däggdjur, en fågel, fisk, ett kräll- eller groddjur. Han eller hon kan dokumentera och individualisera benen så att skelettet byggs upp på rätt sätt.	Examinanden <ul style="list-style-type: none">• kan bygga upp ett skelett på ett anatomiskt riktigt sätt• kan bygga upp skelettet stadigt• kan bygga upp skelettet så att också de minsta benen bevaras.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

I denna examensdel bedöms ett skelett som byggt upp tidigare, eftersom de arbeten som ska bedömas inte får vara färska. Vid bedömningen fästs särskild uppmärksamhet vid att benen och skallarna är rena, att skelettbyggnaden är anatomiskt riktig och ren och vid tändernas skick. De arbeten som bedöms får inte vara färska. Examensprestationen för den här examensdelen utgörs av arbetsuppgifter som är centrala med tanke på yrket och prestationen kan kompletteras bl.a. med skriftliga produkter, intervjuer och diskussioner. Det fristående yrkesprovet bedöms utgående från tidigare konserverade arbeten. Dokumentation och fotografering av arbetet under olika arbetsskeden underlättar bedömningen.

Dessutom kan medverkan i officiella internationella konserveringstävlingar av djur stödja det fristående yrkesprovet. Poängtalet för en konservators tävlingsarbeten på yrkesexamensnivå ska åtminstone uppnå kvalitetsklass III.

6 § Planering och genomförande av utställningar

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Planera och genomföra en utställning Examinanden kan ge uppslag till, planera och bygga naturvetenskapliga utställningssamlingar. Han eller hon kan göra en kostnadsberäkning för utställningen eller för en del av den.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan planera vetenskapligt och konstnärligt naturtrogna helheter för naturvetenskapliga utställningssamlingar på museer eller för andra offentliga rum • kan förutse utställningens storlek, arbetsinsats och arbetstid för arrangemangen med beaktande av person- och ekonomiska resurser • kan utarbeta en tidtabell som är realistisk för planeringen och uppbyggnaden av utställningen • kan göra upp ett kostnadsförslag för utställningen • kan sörja för att kostnadsförslaget och tidtabellen hålls • kan samarbeta smidigt och interaktivt med andra aktörer • kan söka samarbetspartner för att genomföra utställningen • kan vid behov arbeta självständigt.
<p>Utställningens aktualitet och tekniska genomförande Examinanden vet vad som krävs av en aktuell naturvetenskaplig utställning eller grupp. Han eller hon kan använda en mångsidig utställningsteknik.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har följt med utvecklingen inom branschen via fackpublikationer • kan planera en genomförbar och intressant utställning eller en del av en utställning • kan tillgodogöra sig fotograferings- och videoteknik vid planeringen och uppbyggnaden av utställningar
<p>Dokumentation Examinanden kan dokumentera sitt arbete och sina utställningar.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan med bilder, ritningar och skriftliga förklaringar arkivera utställningen som han eller hon byggt • kan presentera utställningen som han eller hon planerat och byggt • kan skriva ett pressmeddelande om utställningsmaterialet.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesskickligheten påvisas i regel genom att examinandan utför de ifrågasvarande arbetena i typisk arbetsmiljö eller som separata arbetsprestationer i sådan omfattning att kunnandet tillförlitligt kan konstateras motsvara kraven på yrkesskicklighet både i fråga om den prak-

tiska och teoretiska kunskapen. Det förutsätts att examinanden har planerat och genomfört åtminstone en omfattande utställningshelhet eller producerat 5–10 mindre biologiska grupper som fåglar, däggdjur eller fiskar.

Under arbetets gång kan kompletterande frågor ställas till examinanden. För att utreda yrkesskickligheten kan dessutom intervjuer, tidigare dokumenterat arbete eller andra metoder användas, med vilka nivån på examinandens kunskande kan preciseras. I yrkesprovet ska också examinandens beredskap och förmåga att modifiera och tillämpa sina kunskaper och färdigheter i växlande situationer och verksamhetsmiljöer framgå. Innan den slutliga bedömningen ska deltagarna ges möjlighet att motivera sin egen arbetsprestation.

7 § Preparering av växter, svampar och insekter samt andra ryggradslösa djur

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Artbestämning av växter och svampar Examinanden känner till de vanligaste kärllväxterna, mossor, lavar, alger och makrosvampar.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan genom att använda hjälpmedel artbestämna vanliga växter och svampar • kan skaffa sig fördjupad kunskap i artbestämning via facklitteratur.
<p>Artkännedom om insekter och ryggradslösa djur Examinanden har artkännedom om insekter och andra ryggradslösa djur.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan genom att använda hjälpmedel artbestämna insekter och andra ryggradslösa djur • kan skaffa sig fördjupad kunskap i artbestämning via facklitteratur.
<p>Preparering och dokumentation av exemplaren Examinanden kan preparera exemplar av växter, makrosvampar, insekter och andra ryggradslösa djur.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan preparera olika ryggradslösa djur så att de är hållbara och bevarar sin ursprungliga, naturliga och tekniskt högklassiga form och färg • vet vilken betydelse det naturtroga har i prepareringen av exemplaren • kan tillverka exemplar för utställnings- och vetenskapliga samlingar • kan förse exemplaren med uppgifter om fyndet • behärskar ett noggrant arbetssätt.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanden ska samla in och tillverka åtminstone tre samlings- eller utställningsexemplar av följande växt- och svampgrupper: mossor, alger, träd och buskar, ris, markväxter med örtstam, vattenväxter med örtstam, gräs- och starrväxter, lavar och makrosvampar. Vid bedömningen fästs speciell uppmärksamhet vid exemplarens naturtrogenhet, den tekniska nivån och dokumentationens noggrannhet. Exemplaren bedöms först efter att tillräcklig tid har förflutit efter framställningen. Examensprestationen i den här examensdel-

en utgörs av arbetsuppgifter som är centrala med tanke på yrket och prestationen kan kompletteras bl.a. med skriftliga produkter, intervjuer och diskussioner.

Examinanden kan påvisa artkännedom genom att med godkänt vitsord avlägga en universitetskurs i artkännedom med slutprov i den aktuella branschen.

8 § Preparering av fossiler och framställning av avbildningar

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
Paleontologi Examinanden har grundkunskaper i paleontologi.	Examinanden <ul style="list-style-type: none"> • känner till paleontologin • kan skaffa fördjupade kunskaper ur branschens facklitteratur.
Identifiering av mineraler, stenar och jordarter Examinanden identifierar mineraler, stenar och jordarter.	Examinanden <ul style="list-style-type: none"> • kan identifiera olika mineraler, stenar och jordarter genom att använda hjälpmedel.
Framställning av avbildningar Examinanden behärskar framställning av högklassiga avbildningar av sten och fossiler samt framställning av former i en och flera delar i anslutning till dem.	Examinanden <ul style="list-style-type: none"> • kan tillverka en- och flerdelade former och avgjutningar av fossiler och stenar • använder moderna metoder vid konserveringen • kan färga eller måla avbildningen.
Preparering och dokumentation av det fossila materialet Examinanden behärskar preparering och dokumentation av det fossila materialet.	Examinanden <ul style="list-style-type: none"> • kan tillverka sten- och fossilexemplar för utställnings- och vetenskapliga samlingar.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanden påvisar sin yrkesskicklighet genom att tillverka samlings- eller utställnings-exemplar av fossiler.

Examensprestationen utgörs av arbetsuppgifter som är centrala med tanke på yrket och prestationen kan kompletteras bl.a. med skriftliga produkter, intervjuer och diskussioner. Före den slutliga bedömningen ska deltagarna ges möjlighet att motivera sin arbetsprestation.

Examinanden kan påvisa artkännedom genom att med godkänt vitsord avlägga en universitetskurs i artkännedom med slutprov i den aktuella branschen.

9 § Företagsamhet

Examinanden har rätt att foga delen Företagsamhet till sin examen. Kraven på yrkesskicklighet, målen och kriterierna för bedömningen i denna valfria examensdel är följande:

a) Krav på yrkesskicklighet	b) Mål och kriterier för bedömningen
<p>Bedömning av de egna företagarfärdigheterna Examinanden kan bedöma sina personliga färdigheter och möjligheter att eventuellt verka som företagare i branschen</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • vet hurdana personliga färdigheter som bidrar till att man lyckas som företagare och kan på basis av det analysera och bedöma sina egna förutsättningar att verka som företagare • kan vägled av sakkunniga göra upp en plan för utvecklande av sina företagarfärdigheter.
<p>Utredning av verksamhetsförutsättningarna för företaget Examinanden kan analysera branschen och de möjligheter och risker som är förknippade med inledande och utvecklande av företagsverksamhet. Han eller hon är medveten om vilka möjligheterna är att i sitt arbete använda färdigt material som finns på marknaden.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • har satt sig in i branschen så att han/hon kan granska dess framtidsutsikter och utveckling samt möjligheterna på marknaden med tanke på inledande av egen företagsverksamhet • kan bedöma det eventuella egna företags utsikter till framgång och lönsamhet, m.a.o. om det går att försörja sig på det • har klart för sig vilka en företagares ansvar och skyldigheter är.
<p>Utformning av affärsidé Examinanden känner till olika sätt att inleda företagsverksamhet och olika företagsformer och kan utveckla en preliminär affärsidé för sitt företag</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan jämföra olika sätt att inleda företagsverksamhet och känner till de vanligaste lösningarna i Finland, t.ex. företagsformer, startprocedurer samt ansvar och risker och kan med experter diskutera alternativen för sin egen eventuella företagsverksamhet • kan tillsammans med experter utveckla en affärsidé för sitt företag och vet hurdana ekonomiska, produktionsmässiga och psykiska resurser det krävs för att inleda företagsverksamhet • kan med experter diskutera den egna företagsidéns möjligheter att lyckas.
<p>Kund- och nätverksrelationer Examinanden kan skapa kund- och nätverksrelationer</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan överväga olika alternativ och inom ramen för sina möjligheter bygga upp kund-, leverantörs- och övriga nätverks-

	<p>relationer som är viktiga för företagets kontinuitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan göra utkast till avtal med ovan nämnda nätverkspartner genom att anlita experter.
<p>Ekonomisk verksamhet Examinanden kan handla enligt de viktigaste företagsekonomiska principerna.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan välja verksamhetssätt som främjar ett företags lönsamhet och prissätta tjänster även med beaktande av marknadsrelaterade faktorer • kan tolka ett företags bokslut i fråga om kapital, tillgångar, solvens och resultat samt överväga möjligheterna att utveckla den ekonomiska verksamheten, vid behov i samarbete med sakkunniga • kan göra upp en grov resultatprognos för sitt företag och anlita experter i bl.a. bokförings- och beskattningsfrågor.
<p>Sakkunnigtjänster Examinanden kan utnyttja sakkunnigtjänster.</p>	<p>Examinanden</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan för grundande av ett företag och i verksamhetens olika skeden skaffa den information och de sakkunnigtjänster som behövs.

c) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Det centrala i denna examensdel är att examinandena kan utvärdera sina egna förutsättningar att verka som företagare. Han/hon kan granska möjligheterna för att företagsverksamheten ska lyckas, utforma en affärsidé för sitt eventuella företag och beräkna om den tilltänkta verksamheten skulle vara lönsam och försörja företagaren. Examinanden kan utnyttja olika nätverk och anlita experter vid planering och inledande av företagsverksamheten.

Yrkesprovet består av en preliminär affärsidé för det egna företaget kompletterad med utredningar, alster och rapporter om förutsättningar och risker som är förknippade med verksamheten samt med dokument som beskriver processens gång. I yrkesprovet ingår även examinandens egen utvärdering och plan för utveckling av de egna möjligheterna och förutsättningarna att verka som företagare.

Yrkesprovet fördjupas genom ett samtal med sakkunniga, där man preciserar den eventuella företagarens förmåga att besluta om ett eventuellt inledande av företagsverksamhet.

BESKRIVNING AV YRKET INOM NATURVETENSKAPLIG KONSERVERING

Konsivering inom det naturvetenskapliga området har långa traditioner i vårt land. Några av konservatorerna inom det naturvetenskapliga området, t.ex. bildkonstnären Magnus von Wright och bildhuggaren Jussi Mäntynen, var på sin tid viktiga personer inom den finska kulturhistorien.

För tillfället arbetar cirka 40 personer i Finland som professionella konservatorer inom det naturvetenskapliga området. De arbetar med mångsidiga uppgifter på de naturvetenskapliga museerna, bl.a. med sammanställning, planering, förnyande, kartläggning och upprätthållande av samlingar för utställningar och för vetenskapligt ändamål eller som privata yrkesutövare. Därtill finns det i vårt land ett hundratal personer som bedriver detta som hobbyverksamhet. De privata yrkesutövarnas huvudsakliga kunder är jägare och fritidsfiskare. Därför är det viktigt att yrkesutövaren har goda kunskaper i kundservice.

Konservatorerna måste i sitt arbete behandla naturvetenskapligt material av olika slag och därför bör den som utövar yrket ha goda grundkunskaper i zoologi och botanik. Därtill bör han eller hon kunna utnyttja anatomiska avgjutningar, fotografier, litteratur, videoupptagningar av naturen samt annat relaterat material från olika källor.

Eftersom de flesta färdiga arbeten kan jämföras med unik konst förväntas det att den som avlagt yrkesexamen i naturvetenskaplig konservering, förutom konstnärlig begåvning, också har sinne för proportioner och färger samt teknisk förmåga att tillämpa olika material och ämnen i konserveringen. Den huvudsakliga delen av arbetet sker inomhus, men de preliminära konserveringsarbetena måste ibland utföras i en varierande terräng. En konservator bör kunna anpassa sig till många olika arbetsförhållanden och –situationer.

En yrkeskunnig konservator kan självständigt delta i olika skeden av konserveringsarbetet. Han eller hon kan planera och bygga nya utställningar samt upprätthålla och utöka permanenta samlingar och utställningar.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/biblioteket
Pb 380
00531 Helsingfors
tfn: 040 348 7555
fax 040 348 7766
kirjasto@oph.fi
www.utbildningsstyrelsen.fi